

Tuontivalvonnan tuloksia vuodelta 2019

Vuonna 2019 Tulli tutki yhteensä 2886 elintarviketta ja elintarvikekontaktimateriaalia. Tutkituista tuotteista 1082 eli noin 37 prosenttia tuotiin Suomeen suoraan EU:n ulkopuolelta.

Sisämarkkinatuonnin näytteistä 494 otettiin tuotteista, joiden alkuperä oli EU:n ulkopuolelta, joten valvonta painottui EU:n ulkopuolella tuotettuihin tuotteisiin.

Sisäkaupassa valvotuista elintarvikkeista eniten tutkittiin Espanjasta tuotuja, yhteensä 301 tuoteryyä, jotka olivat pääasiassa tuoreita vihanneksia ja hedelmiä, mausteita ja riisiä. EU:n ulkopuolelta tuoduista elintarvikkeista eniten valvottiin Kiinassa tuotettuja, yhteensä 118 erää. Kiinasta tuotiin enimmäkseen säilykkeitä, teetä ja tuoretuotteita. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna elintarvikkeista eniten tutkittiin tuoreita hedelmiä ja hedelmätuotteita sekä tuoreita vihanneksia ja vihannestuotteita.

Luonnonmukaisesti tuotettuja elintarvikkeita tutkittiin kaikkiaan 306 elintarvike-erää. Näytteistä oli suoraa kolmasmaatuontia 61 ja sisäkaupan tuontia 245 tuotetta, tosin osa sisäkaupan näytteistä oli alkuperältään EU:n ulkopuolelta. Kahdesta luomuelintarvikkeesta löytyi luonnonmukaisessa tuotannossa kiellettyjä kasvinsuojeluaineiden jäämiä. Lisäksi virheellisten pakkausmerkintöjen vuoksi todettiin määräystenvastaiseksi 11 luomuelintarviketta.

Toistuvia ongelmia havaittiin Aasiasta tuodussa riisissä ja riisivalmisteissa. Kaikkiaan kahdeksassa erässä todettiin liian suuria pitoisuuksia kasvinsuojeluainejäämiä. Kaikkiaan tutkituista tavaraeristä määräystenvastaiseksi todettiin 242 eli noin kahdeksan prosenttia. Lievempiä virheitä (huomautettavaa) todettiin 309 tuotteessa, mikä on noin 11 % tutkituista. EU:n ulkopuolisista maista tuoduista elintarvikkeista 15 prosenttia ja EU-alueelta tuoduissa tuotteissa 5 prosenttia oli määräysten vastaisia.

Pakkausmerkinnät tuontituotteiden yleinen ongelma

Lukumääräisesti eniten ongelmia todettiin tuoteryhmästä, johon kuuluu erilaisia hedelmä- ja vihannesmehuja, -juomia, -levitteitä. Niistä määräystenvastaisiksi todettiin kaikkiaan 21 eri tuotetta. Virheet liittyivät lähes kaikissa tapauksissa pakkauksessa annettuihin tietoihin. Virheelliset pakkausmerkinnät liittyivät perusmerkintöihin mutta myös virheellistä lisäaineiden ilmoittamista ja -käyttöä todettiin.

Suhteellisesti eniten määräysten vastaisia elintarvikkeita todettiin ravintolisissä. Niiden osalta pääasiallinen hylkäämisen syy olivat vakavat virheet pakkausmerkinnöissä.

Pakkausmerkintävirheet ovatkin vuosittain yleisin hylkäämisen syy. Viime vuonna noin sadan elintarvikkeen osalta havaittiin, että tuotteelle vaaditut suomen- ja ruotsinkieliset merkinnät eivät täyttäneet vaatimuksia. Seuraavaksi yleisin hylkäämisen syy olivat kasvinsuojeluaineiden jäämät. Sallitun raja-arvon ylityksiä todettiin kaikkiaan 30 näytteessä, joita olivat muun muassa riisit, erilaiset teet, tuoreet vihannekset ja hedelmät sekä yrtit. Lisäaineiden virheellistä käyttöä tai

niiden puutteellista ilmoittamista pakkauksessa todettiin 24 tuotteessa. Näitä olivat erilaiset juomat, kasvisvalmisteet, maustekastikkeet ja makeiset. Suolapitoisuuteen liittyvien merkintävirheiden vuoksi määräystenvastaiseksi todettiin 12 tuotetta; napostelutuotteita, leipää ja ruokavalmisteita. Huonoa mikrobiologista laatua todettiin viidessä eri tuotteesta, joista kahdesta löytyi salmonella.

Määräystenvastaista geenimuuntelua ei viime vuonna tuontielintarvikkeista havaittu.

Valvotut elintarvikekontaktimateriaalit olivat yleisimmin kiinalaisia, sillä näytteistä 82 % oli tuotteista, joiden alkuperä oli Kiina. Kontaktimateriaaleista vakavalla tavalla määräystenvastaiseksi todettiin 43 tuotetta eli 13 % ja lievempiä virheitä löytyi lähes samasta osuudesta.

Kontaktimateriaaleja hylättiin muun muassa irtoavien haitallisten aineiden, liian korkeiden raskasmetallipitoisuuksien ja puutteellisten vaatimustenmukaisuutta osoittavien asiakirjojen vuoksi.

Kaikkein vakavimmista löydöksistä ilmoitettiin muille jäsenmaille niin sanotun RASFF-järjestelmän kautta. Ilmoituksia tehtiin yli 20 tuotteesta.

Taulukko 1. Tullin valvomat elintarvikkeet 2019.

Tuoteryhmä	Tutkittu	Huomautetut (%)	Määräystenvastaiset (%)
Viljanjyvät ja viljavalmistet	161	9%	11%
Viljataikinapohjaiset valmistet	120	11%	14%
Vihannekset ja vihannestuotteet	469	9%	3%
Palkokasvien siemenet ja palkokasvituotteet	41	15%	17%
Hedelmät ja hedelmätuotteet	595	6%	2%
Pähkinät ja pähkinätuotteet	114	11%	1%
Öljysiemenet ja -hedelmät	86	9%	8%
Tärkkelysjuurekset ja -mukulat	16		
Yrtit, mausteet ja vastaavat	168	14%	4%
Hedelmä- ja vihannes- ja kasvimehut, -juomat, -levitteet ja vastaavat	67	9%	31%
Kalat ja kalavalmistet	44	9%	
Lihaa ja maitotuotteita jäljittelevät tuotteet	13	23%	8%
Vedet, vesipohjaiset virvoitusjuomat ja vastaavat	58	31%	28%
Kuumien juomien ja haudutteiden raaka-aineet	149	7%	11%
Kuumat juomat (kahvi-, kaakao-, tee- sekä yrttijuomat)	14		7%
Alkoholijuomat	33	36%	3%
Makeiset ja suklaa	66	17%	15%
Elintarvikkeet kasvuikäisille	68	4%	3%
Elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät)	50	22%	32%
Koostetut ruokalajit	94	14%	17%
Maustamisvalmistet ja ateriakastikkeet	100	16%	11%
Puhdistetut eristetyt ainesosat	22	5%	23%
Elintarvikekontaktimateriaalit	338	12%	13%
	Yht. 2 886	11%	8%

Kulutustavaravalvonnassa tutkittiin ja hylättiin eniten leluja

Kulutustavaroita valvottiin viime vuonna yhteensä 1557 tuote-erän verran. Tutkituista tuotteista 1157 oli tuotu Suomeen tullattuna eli EU:n ulkopuolelta ja 400 tuotetta otettiin tutkimuksiin sisäkaupan tuonnista toimijoiden varastoilta. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna eniten tutkittiin leluja (669 tuote-erää) ja niitä myös hylättiin lukumääräisesti eniten (98 leluerää eli noin 15 % tutkituista).

Kaikkiaan kulutustavaravalvonnassa tutkituista tavaraeristä vakavalla tavalla määräystenvastaisiksi todettiin 231 tuotetta eli noin 15 prosenttia tutkituista. Lievempiä virheitä (huomautettavaa) todettiin 168 tuotteessa (11 %). EU:n ulkopuolisista maista tuoduista tuotteista määräystenvastaisia oli 12 prosenttia ja EU-alueelta tuoduista tuotteista 22 prosenttia, joskin monet sisäkaupan tuonnista hylätyt kulutustavarat oli valmistettu EU:n ulkopuolella. Määräystenvastaisia tuotteita tuli eniten Kiinasta. Kiinassa valmistettuja kulutustavaroita myös valvottiin eniten, sillä noin tuhannen tuotteen alkuperäksi oli ilmoitettu Kiina. Toiseksi yleisin alkuperämaa kaikissa tutkituissa kulutustavaroissa oli Intia.

Lelujen yleisin hylkäämisen syy oli mekaaninen virhe, eli esimerkiksi tukehtumisvaaraa aiheuttava pieni osa pehmolelussa, tai muu rakenteen vuoksi kuristumis-, tukehtumis- tai muuta terveysvaaraa aiheuttava seikka. Näitä mekaanisia virheitä todettiin 49 lelussa. Lisäksi kahdessa mekaanisilta ominaisuuksiltaan vaarallisessa lelussa todettiin lisäksi liikaa kiellettyjä pehmitinaineita (ftalaatteja). Myös lelujen merkinnöissä todettiin runsaasti virheitä, kun lähinnä lelun turvalliseen käyttöön ohjaavia tietoja puuttui suomeksi ja ruotsiksi. Lukuisia leluja hylättiin myös haitallisten aineiden vuoksi. Lelulimoista löytyi edelleen korkeita pitoisuuksia booriyhdisteitä mutta ftalaattipehmittimiä todettiin edellisvuosia harvemmin. Joistakin leluista puuttui niiden vaatimustenmukaisuutta osoittava CE-merkintä.

Tuoteryhmittäin tarkasteltuna eniten ongelmia oli edellisvuosien tapaan kosmetiikassa, sillä 230 näytteestä vakavalla tavalla määräystenvastaiseksi todettiin jopa yli kolmasosa tutkituista, ja lievempiä virheitäkin todettiin lähes joka viidennessä tuotteessa. Kosmetiikan yleisimmät ongelmat liittyivät edellisvuosien tapaan ainesosien ilmoittamiseen ja muihin pakkausmerkintöihin. Kiellettyjä yhdisteitä todettiin muun muassa muutamassa ihovoiteessa ja ripsienhoitovalmisteessa. Kolmessa hiusvärissä ja yhdessä vauvan puhdistukseen tarkoitettussa pesuaineessa todettiin huono mikrobiologinen laatu.

Kynttilätuotteita Tullilaboratoriossa valvottiin kaikkiaan 27 kappaletta ja lähes kolmasosan niistä todettiin rikkovan vakavalla tavalla turvallisuusvaatimuksia. Havaitut virheet liittyivät jälkihehkun keston ja kynttilän vakauteen. Pakkausmerkintävirheitä todettiin myös merkittävän paljon ja niistä annettiin huomautuksia.

Taulukko 2. Tullin valvomat kulutustavarat 2019.

Tuoteryhmä	Tutkittu	Huomautetut (%)	Määräystenvastaiset (%)
Kynttilätuotteet ja muut poltettavat tuotteet	27	41%	30%
Lastenhoitotarvikkeet	34	26%	35%
Korut ja muut vastaavat esineet	106	5%	5%
Kosmetiikka	230	17%	37%
Muut kulutustavarat	51	4%	10%
Tekstiilit, jalkineet ja asusteet	440	10%	4%
Lelut	669	9%	15%
	Yht. 1 557	11%	15%

Vakavimmista löydöksistä tehtiin ilmoitus komission ylläpitämään Rapex-hälytysjärjestelmään. Ilmoituksia tehtiin kaikkiaan noin 30 tuotteesta. Hälytysjärjestelmässä annettujen tietojen perusteella tuotteita voidaan valvoa muissakin jäsenmaissa.